

ประกาศจังหวัดขอนแก่น

เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของโรงพยาบาลขอนแก่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้กำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินบุคคลเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในตำแหน่งระดับควบ และมีผู้ครอง
ตำแหน่งนั้นอยู่ โดยให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ประเมินบุคคล
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ อ.ก.พ. กรม กำหนด นั้น

จังหวัดขอนแก่น ได้คัดเลือกข้าราชการผู้ผ่านการประเมินบุคคลที่จะเข้ารับการประเมิน
ผลงาน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น (ตำแหน่งระดับควบ) จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งที่ได้รับการคัดเลือก	ส่วนราชการ
๑	นางสาวเนตรนภา ภักดีนวน	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ (ด้านบริการทางวิชาการ)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลขอนแก่น กลุ่มงานเวชกรรมสังคม งานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง

รายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคล เพื่อเลื่อนระดับสูงขึ้น จัดส่งผลงานประเมินตามจำนวน
และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประเมินผลงานกำหนด ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการ
ประเมินบุคคล หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลยังไม่ส่งผลงานจะต้องขอรับการ
ประเมินบุคคลใหม่ อนึ่ง หากมีผู้ใดจะทักท้วงให้ทักท้วงได้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

นาย

(นายพันธ์เทพ เสาโกศล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น

บัญชีรายละเอียดแนบท้ายประกาศจังหวัดขอนแก่น
เรื่อง รายชื่อผู้ที่ผ่านการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
ของโรงพยาบาลขอนแก่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ส่วนราชการ/ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่ง เลขที่	ส่วนราชการ/ตำแหน่ง ที่ได้รับการคัดเลือก	ตำแหน่ง เลขที่	หมายเหตุ
๑	นางสาวเนตรนภา ภักตินวน	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลขอนแก่น กลุ่มงานเวชกรรมสังคม งานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	๒๓๕๓๓๔	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลขอนแก่น กลุ่มงานเวชกรรมสังคม งานเวชปฏิบัติครอบครัวและชุมชน และศูนย์สุขภาพชุมชนเขตเมือง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ (ด้านบริการทางวิชาการ)	๒๓๕๓๓๔	เลื่อนระดับ ๑๐๐% กิจยา
ชื่อผลงานส่งประเมิน		ความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-๑๙ ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น (Health Literacy and Preventive Behaviors of COVID-๑๙ among Back Office Personnel)				
ชื่อแนวคิดในการพัฒนางาน		การพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-๑๙ ของบุคลากร โรงพยาบาลขอนแก่น				
รายละเอียดเค้าโครงผลงาน "แนบท้ายประกาศ"						

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

1. ชื่อผลงาน ความรอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน

โรงพยาบาลขอนแก่น (Health Literacy and Preventive Behaviors of COVID-19 among Back Office Personnel)

2. ระยะเวลาที่ดำเนินการ เดือนกันยายน พ.ศ.2564 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2565

3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

มีความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ในด้านสุขภาพ และการป้องกันโรคของบุคลากรในโรงพยาบาลขอนแก่น และสามารถนำความรู้จากประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน และนำเสนอผลงานวิชาการมาประยุกต์ใช้ และเป็นแนวทางในการป้องกันโรคโควิด-19 ทั้งในกลุ่มบุคลากร ผู้ป่วย ญาติ และประชาชนที่มาใช้บริการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive cross-sectional Research) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ.2564 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 เพื่อศึกษาระดับความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น

4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

โรคโควิด-19 (Coronavirus disease 2019, COVID-19) เกิดจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2) ซึ่งได้มีการค้นพบการระบาดครั้งแรกที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ตั้งแต่ช่วงปลายปี พ.ศ.2562 ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 มีอาการคล้ายไข้หวัด อาการทางระบบหายใจ เช่น มีไข้ ไอ มีน้ำมูก ในผู้ป่วยบางรายมีอาการรุนแรงทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม ปอดอักเสบ ไตวาย หรืออาจเสียชีวิต โรคโควิด-19 จะมีระยะฟักตัว 2-14 วัน (Department of Disease Control, 2020) โดยติดต่อผ่านทางไอ จาม การสัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่งของคนหรือสัตว์ที่อาจเป็นแหล่งรังโรค

การระบาดของโรคโควิด-19 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจนน่ากังวลไปทั่วโลก อีกทั้งยังเกิดการระบาดระลอกใหม่ ประกอบกับการกระจายของผู้ติดเชื้อไวรัสมีการแพร่กระจายไปในหลายๆ ประเทศทั่วโลก ข้อมูลรายงานผู้ติดเชื้อทั่วโลก ณ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 พบผู้ติดเชื้อโดยรวม 415,934,477 คน เสียชีวิต 5,856,490 คน รักษาหายแล้ว 338,697,761 คน โดยมี 5 ประเทศหลักที่มีผู้ติดเชื้อสะสมสูงสุด ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา (79,629,064 คน) รองลงมาคือ อินเดีย (42,721,845 คน) บราซิล (27,664,958 คน) ฝรั่งเศส (21,877,555 คน) และสหราชอาณาจักร (18,393,951 คน) และ 5 ประเทศที่มีจำนวนผู้เสียชีวิตมากที่สุด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา (949,248 คน) รองลงมาคือ บราซิล (639,822 คน) อินเดีย (509,903 คน) รัสเซีย (341,635 คน) และ เม็กซิโก (313,608 คน) ตามลำดับ (ศูนย์ข้อมูล COVID-19 กรมประชาสัมพันธ์, 2565)

สำหรับประเทศไทย พบการระบาดของไวรัสโคโรนา (โควิด-19) ครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2563 หลังจากนั้นประเทศไทยมีผู้ติดเชื้อสะสมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัจจุบันจากรายงานสถานการณ์โควิด-19 ในประเทศไทย ระลอกเดือนมกราคม พ.ศ.2565 (ข้อมูลตั้งแต่ 1 มกราคม – 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2565) โดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข พบว่าประเทศไทยมีผู้ป่วยยืนยันสะสม 2,639,062 ราย เสียชีวิตสะสม 22,516 คน จังหวัดที่ผู้ป่วยติดเชื้อ

สะสมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ชลบุรี นนทบุรี และภูเก็ต ตามลำดับ จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดหนึ่งที่พบการระบาดของกลุ่มผู้ป่วยโรคโควิด-19 โดยพบว่าผู้ป่วย ยืนยันสะสม จำนวน 10,725 ราย สูงเป็นอันดับที่ 6 ของประเทศ เพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ระบาด ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) (ศบค.) และได้ประกาศภาวะฉุกเฉินของประเทศไทย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนอยู่บ้าน (Stay at home) ปฏิบัติงานที่บ้าน (work from home: WFH) รักษาระยะห่างทางกาย (physical distancing) รักษาระยะห่างทางสังคม (physical distancing) สวมหน้ากากอนามัย (mask wearing) และล้างมือบ่อยๆ (hand washing) (Training Center for Emergency Supervisors, 2020) จนเกิดเป็นชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ขณะเดียวกันก็เร่งฉีดวัคซีนเพื่อลดอัตราจำนวนผู้ติดเชื้อ นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังได้ประกาศข้อกำหนดแห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ.2548 ประชาชนจำเป็นต้องมีความรู้และพฤติกรรมในการป้องกันตนเอง และบุคคลในครอบครัวอย่างเหมาะสม เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งหากประชาชนขาดความรู้ที่ถูกต้อง รวมถึงไม่ได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึงจะส่งผลกระทบต่อความตระหนักในการดูแลตนเองและครอบครัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อ ทำให้การแพร่ระบาดขยายตัวเพิ่มมากขึ้นได้ ปัจจุบันการสาธารณสุขไทยจึงให้ความสำคัญกับความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy : HL) มากขึ้น ดังจะเห็นได้จากเป้าประสงค์ (goal) ในแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ข้อที่หนึ่ง กำหนดไว้ว่า “ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีความรอบรู้ด้านสุขภาพมากขึ้น” ซึ่งหากประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคอย่างเหมาะสม จะส่งผลให้การเจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ลดลง

จากสถานการณ์ความรุนแรงของการแพร่ระบาดของโรคในกลุ่มประชาชนที่ยังไม่มีแนวโน้มว่าจะลดลง ดังกล่าวทำให้บุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นด่านหน้า มีบทบาทสำคัญในการดูแล รักษาป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต้องเผชิญกับความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโควิด-19 (Arslanca et al., 2021) โดยสถิติทั่วโลกพบว่า มีจำนวนบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อโควิด-19 ประมาณร้อยละ 4 ของจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมด (WHO, Thailand., 2563) สำหรับประเทศไทย พบบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อประมาณร้อยละ 3.63 ของผู้ป่วยทั้งหมด โดยพบว่าบุคลากรติดเชื้อในโรงพยาบาลร้อยละ 70.75 และติดเชื้อในชุมชนร้อยละ 16.68 (สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน), 2563) นอกจากนี้จากการรายงานของ ศบค. ยังพบว่า ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 ถึง วันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ.2564 มีบุคลากรทางการแพทย์ไทยติดเชื้อโควิด-19 ทั่วประเทศจำนวน 4,270 ราย ในจำนวนนี้เป็นแพทย์ 198 ราย นักศึกษาแพทย์ 34 ราย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานสาธารณสุข ทั้ง ทันตแพทย์ พยาบาล เภสัชกร เวิร์เบล นักวิชาการสาธารณสุข อสม. เจ้าหน้าที่ห้องยา ห้องแล็บ ห้องเวชระเบียน รวมถึงแม่บ้าน สำหรับการติดเชื้อโควิด-19 ของบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น จากการรายงานสถานการณ์การติดเชื้อโควิด-19 ในบุคลากร และการเฝ้าระวังบุคลากรหลังการสัมผัสผู้ป่วยโควิด-19 โดยคณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล โรงพยาบาลขอนแก่น ข้อมูล ณ วันที่ 29 มกราคม พ.ศ.2565 พบว่า มีจำนวนบุคลากรที่ติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 134 ราย กำลังรักษาจำนวน 18 ราย รักษาหายแล้วจำนวน 116 ราย เป็นกลุ่มเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงสูงจำนวน 25 ราย และ 5 อันดับแรกของบุคลากรที่ติดเชื้อโควิด-19 สะสม จำแนกตามหน่วยงาน ได้แก่ กลุ่มงานศัลยกรรม กลุ่มงานอายุรกรรม หอผู้ป่วยรังสีรักษาและเคมีบำบัด กลุ่มงานกุมารเวชกรรม และกลุ่มงานบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ บุคลากรที่ติดเชื้อมากที่สุดจำแนกตามวิชาชีพ ได้แก่ พยาบาล (70 ราย) ผู้ช่วยเหลือคนไข้ (27 ราย) แพทย์ (8 ราย) พนักงานขับรถ (5 ราย) และผู้ช่วยพยาบาล (4 ราย) ตามลำดับ

โรงพยาบาลขอนแก่น เป็นโรงพยาบาลที่ให้ความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมให้ประชาชนผู้มารับบริการและบุคลากรมีความรอบรู้ด้านสุขภาพและจัดการตนเองได้ โดยกำหนดให้เป็นหนึ่งในเข็มมุ่งขององค์กรเพื่อการพัฒนา โรงพยาบาลขอนแก่นมุ่งสู่วิสัยทัศน์ และพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ ในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 มีการดำเนินงานตามมาตรการความปลอดภัยสำหรับองค์กร (COVID Free Setting) มุ่งเน้นให้บุคลากรทุกคนต้องปฏิบัติตามมาตรการ UP-DMHTA (อยู่ห่าง ใส่แมสก์ หมั่นล้างมือ ตรวจวัดอุณหภูมิ ใช้แอปพลิเคชันไทยชนะ) อย่างเคร่งครัดเพื่อยกระดับมาตรการป้องกันควบคุมโรคโควิด-19 แต่การติดเชื้อโควิด-19 ในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ก็ยังพบอย่างต่อเนื่องในทุกๆ วิชาชีพ การแพร่ระบาดนอกจากจะพบในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ที่เป็นบุคลากรด่านหน้าที่ได้สัมผัสกับผู้ป่วยโดยตรงแล้ว ยังพบการติดเชื้อในกลุ่มบุคลากรสายสนับสนุน (Back office) ซึ่งปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการ การสนับสนุนการให้บริการของหน่วยงาน ที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยอีกด้วย เนื่องจากต้องทำงานในโรงพยาบาลซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูง มีผู้มารับบริการเป็นจำนวนมาก และถึงแม้บุคลากรกลุ่มดังกล่าวจะได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโควิด-19 แล้ว แต่การปฏิบัติตามมาตรการการป้องกันตนเองจากโรคยังเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ทุกคนต้องปฏิบัติ ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมินได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวจึงสนใจที่จะศึกษาถึงระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและส่งเสริมการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/เชิงคุณภาพ)

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Descriptive cross-sectional Research) เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ.2564 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2565 เพื่อศึกษาระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 106 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล หรือข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน่วยงาน ประเภทการจ้างงาน อายุการทำงาน การมีปฏิสัมพันธ์/สัมผัสโดยตรงกับผู้ป่วย และการติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19
2. ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19
3. พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล หรือข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวน 106 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 75.47 มีอายุอยู่ในช่วง 40-59 ปี ร้อยละ 50.00 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 81.13 มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นเจ้าพนักงานธุรการ ร้อยละ 29.25 ประเภทการจ้างส่วนใหญ่เป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 62.26 มีอายุการทำงาน มากกว่า 10 ปี - 15 ปี ร้อยละ 28.30 ไม่มีปฏิสัมพันธ์/สัมผัสโดยตรงกับผู้ป่วย ร้อยละ 90.57 และติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 จากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ แอปพลิเคชัน ภูเก็ต ยูทูบ เป็นต้น ร้อยละ 98.11 รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ ร้อยละ 80.19 และ สื่อบุคคล เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระ เพื่อน ครอบครัว ฯลฯ ร้อยละ 50.94

ส่วนที่ 2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19

ประกอบด้วย 6 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ 2) ทักษะการเข้าใจ 3) ทักษะการโต้ตอบซักถาม แลกเปลี่ยน 4) ทักษะการตัดสินใจ 5) ทักษะการจัดการตนเอง 6) ทักษะการบอกต่อ โดยผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ของระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพการป้องกันโรคโควิด-19 ในภาพรวม (ทักษะที่ 1-6) ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น

ทักษะ	คะแนน	Mean	S.D.	ระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพ			
				ไม่ดี	พอใช้	ดี	ดีมาก
1. ทักษะการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ	9-21	19.84	1.89	1 (0.94)	-	6 (5.66)	99 (93.40)
2. ทักษะการเข้าใจ	4-12	11.51	1.20	4 (3.77)	-	-	102 (96.23)
3. ทักษะการโต้ตอบซักถาม แลกเปลี่ยน	6-18	15.34	3.43	13 (12.26)	11 (10.38)	9 (8.49)	73 (68.87)
4. ทักษะการตัดสินใจ	8-12	11.50	0.95	-	3 (2.83)	1 (0.94)	102 (96.23)
5. ทักษะการจัดการตนเอง	7-12	11.03	1.42	3 (2.83)	8 (7.55)	4 (3.77)	91 (85.85)
6. ทักษะการบอกต่อ	6-12	11.05	1.62	6 (5.66)	4 (3.77)	5 (4.72)	91 (85.85)
ความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยรวม	53-87	80.27	7.26	-	1 (0.94)	14 (13.21)	91 (85.85)

3. พฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19

การศึกษาระดับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าส่วนใหญ่มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 90.57 นั่นคือ บุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ได้อย่างถูกต้องสม่ำเสมอ รองลงมาคือระดับดี และระดับพอใช้ ร้อยละ 8.49 และ 0.94 ตามลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.10 คะแนน (S.D.=1.92) โดยคะแนนต่ำสุด 18 คะแนน และคะแนนสูงสุด 27 คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละระดับคะแนนพฤติกรรมป้องกันการโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน
โรงพยาบาลขอนแก่น ในภาพรวม (n=106)

ระดับพฤติกรรม	ระดับคะแนน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ดี	ถ้าได้ 0 – 16.19 คะแนน หรือ <60% ของคะแนนเต็ม	-	
พอใช้	ถ้าได้ 16.20 – 18.89 คะแนน หรือ ≥ 60 - <70% ของคะแนนเต็ม	1	0.94
ดี	ถ้าได้ 18.90 – 21.59 คะแนน หรือ ≥ 70 - <80% ของคะแนนเต็ม	9	8.49
ดีมาก	ถ้าได้ 21.60 – 27 คะแนน หรือ $\geq 80\%$ ของคะแนนเต็ม	96	90.57

Mean=23.10, S.D. =1.92, min=18, max=27

การศึกษาระดับพฤติกรรมป้องกันการโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน โรงพยาบาลขอนแก่น จำแนกตามรายชื่อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก ยกเว้นประเด็น “ท่านออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อสัปดาห์ และใช้เวลาในแต่ละครั้ง 30 นาทีขึ้นไป” ที่ระดับพฤติกรรมป้องกันการโรคอยู่ในระดับดี และ “ท่านล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อน คนในครอบครัว” อยู่ในระดับพอใช้

ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการปฏิบัติตัวถูกต้องเหมาะสมมากที่สุด คือ “ท่านสวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้าน” ร้อยละ 97.17 รองลงมา คือ “ท่านสแกนอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้าห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาด ชุมชน ที่ทำงาน หรือสถานที่ที่รัฐบาลกำหนด” ร้อยละ 96.23 และ “ท่านกินอาหารปรุงสุกใหม่ สะอาด” ร้อยละ 83.96 ส่วนประเด็นที่ยังมีการปฏิบัติตัวไม่ถูกต้อง ได้แก่ “ท่านล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อน คนในครอบครัว” ร้อยละ 11.32 รองลงมาคือ ท่านออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อสัปดาห์ และใช้เวลาในแต่ละครั้ง 30 นาทีขึ้นไป” ร้อยละ 10.38 และ “ท่านสแกนไทยชนะก่อนเข้าห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาด ชุมชน ที่ทำงาน หรือสถานที่ที่รัฐบาลกำหนด” ร้อยละ 2.83 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนพฤติกรรมป้องกันการโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน
โรงพยาบาลขอนแก่น แยกตามรายชื่อ (n=106)

ประเด็น	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ เลย	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
1. ท่านสวมหน้ากากผ้า หรือหน้ากาก อนามัยก่อนออกจากบ้าน	103 (97.17)	3 (2.83)	-	2.97	0.17	ดีมาก
2. ท่านล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกับ เพื่อน คนในครอบครัว	12 (11.32)	73 (68.87)	21 (19.81)	1.92	0.55	พอใช้
3. ท่านล้างมือก่อนใช้มือสัมผัสใบหน้า ตา หู จมูก หรือหยิบจับของเข้าปาก	74 (69.81)	32 (30.19)	-	2.70	0.46	ดีมาก

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของระดับคะแนนพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรสายสนับสนุน
โรงพยาบาลขอนแก่น แยกตามรายชื่อ (n=106) (ต่อ)

ประเด็น	ปฏิบัติ ประจำ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ปฏิบัติ เลย	$\bar{x}$	SD.	แปลผล
4. ท่านสแกนอุณหภูมิร่างกายก่อนเข้า ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาด ชุมชน ที่ทำงาน หรือสถานที่ที่รัฐบาล กำหนด	102 (96.23)	4 (3.77)	-	2.96	0.19	ดีมาก
5. ท่านสแกนไทยชนะก่อนเข้า ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ ตลาด ชุมชน ที่ทำงาน หรือสถานที่ที่รัฐบาล กำหนด	53 (50.00)	50 (47.17)	3 (2.83)	2.47	0.56	ดีมาก
6. ท่านเว้นระยะห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 2 เมตร	55 (51.88)	49 (46.23)	2 (1.89)	2.50	0.54	ดีมาก
7. ท่านอาบน้ำ ทำความสะอาดร่างกาย ทันทีเมื่อกลับมาจากนอกบ้าน	61 (57.55)	42 (39.62)	3 (2.83)	2.55	0.55	ดีมาก
8. ท่านออกกำลังกาย 3 – 5 วันต่อ สัปดาห์ และใช้เวลาในแต่ละครั้ง 30 นาที ขึ้นไป	32 (30.19)	63 (59.43)	11 (10.38)	2.20	0.61	ดี
9. ท่านกินอาหารปรุงสุกใหม่ สะอาด	89 (83.96)	17 (16.04)	-	2.84	0.37	ดีมาก

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

6.1 ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพและส่งเสริมการปรับเปลี่ยนหรือพัฒนา
พฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

6.2 ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย หรือนโยบายขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันโรค โค
วิด-19 ทั้งในกลุ่มบุคลากร ผู้ป่วย ญาติ และประชาชนที่มาใช้บริการ

6.3 นำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดทิศทางและสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ขององค์กร
ให้เป็นองค์กรรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literate Organization)

6.4 ใช้เป็นข้อมูลในการสร้างนวัตกรรม พัฒนารูปแบบการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรม
การป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น

7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

7.1 เนื่องจากการเป็นงานวิจัยในสถานการณ์ของการระบาดของ โรคโควิด-19 ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมีการกำหนดมาตรการต่างๆ ในการป้องกันโรคให้กับประชาชน ทำให้การเก็บข้อมูลจำเป็นต้องเป็นไปตามข้อบังคับ การเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างจึงต้องใช้ระยะเวลามากขึ้น

7.2 ความรอบรู้ด้านสุขภาพมีหลายองค์ประกอบ ทำให้การวิเคราะห์ผลมีรายละเอียดค่อนข้างมาก มีตารางผลการศึกษาหลายตาราง

7.3 ความรอบรู้ด้านสุขภาพมีหลายองค์ประกอบ ข้อคำถามจึงมีจำนวนมากทำให้กลุ่มตัวอย่างต้องใช้เวลาในการทำค่อนข้างมาก ต้องใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลค่อนข้างนาน

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

8.1 ผู้ขอรับการประเมินไม่ได้จัดทำแบบสอบถามแบบออนไลน์ เนื่องจากแบบสอบถามมีข้อคำถามค่อนข้างมาก มีจำนวนหลายหน้า อาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบแบบสอบถามได้ไม่ครบทุกข้อ

8.2 มีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ เนื่องจากแบบสอบถามมีหลายหน้า ต้องใช้เวลานานในการตอบ

8.3 กลุ่มตัวอย่างบางรายตอบแบบสอบถามไม่ครบทุกหน้า ทำให้ผู้ขอรับการประเมินต้องเก็บแบบสอบถามเพิ่ม และต้องขยายระยะเวลาในการดำเนินงาน

8.4 เกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion Criteria) คือ เป็นบุคลากรสายสนับสนุน ซึ่งผู้ขอรับการประเมินต้องแยกประเภทของบุคลากรให้ชัดเจนออกจากบุคลากรประเภทอื่นๆ จึงต้องอาศัยข้อมูลสนับสนุนจากกลุ่มงานทรัพยากรบุคคล โรงพยาบาลขอนแก่น เป็นข้อมูลอ้างอิง

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 สถานบริการสาธารณสุขควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้เรียนรู้ และเข้าถึงข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้องในการป้องกันโรคผ่านทางช่องทางสื่อต่างๆ อย่างทั่วถึง เพื่อนำไปสู่ทักษะที่สามารถทำได้จริงและเป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ตลอดจนสามารถนำทักษะความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ไปถ่ายทอดให้กับครอบครัว ชุมชน และสังคมรอบข้างได้ เพื่อให้เป็นต้นแบบด้านสุขภาพ

9.2 ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกวิชาชีพได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ในการป้องกันตนเองและครอบครัวจากโรคโควิด-19 เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

9.3 สื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักในการปฏิบัติตัวตามแนวทางของกระทรวงสาธารณสุขให้กับบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น รวมถึงเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังและเตือนภัยสุขภาพ และเพิ่มกลวิธีสร้างความเข้าใจกับบุคลากรที่ยังมีความเข้าใจและปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องใน 2 ประเด็นที่เป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคโควิด-19 ได้แก่

9.3.1 การล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อน คนในครอบครัว

9.3.2 การไม่ออกกำลังกาย 3-5 วันต่อสัปดาห์ และใช้เวลาในแต่ละครั้ง 30 นาทีขึ้นไป

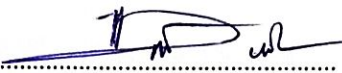
10. การเผยแพร่ผลงาน

- ไม่มี

11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- นางสาวเนตรนภา ภักดีนวน สัดส่วนของผลงาน 100%

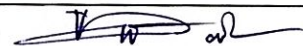
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

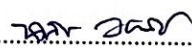
(นางสาวเนตรนภา ภักดีนวน)

วันที่ 28 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2565

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลงลายมือชื่อ
นางสาวเนตรนภา ภักดีนวน	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นายนิติกร สอนชา)

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานเวชกรรมสังคม

วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....

(นางรุจิราลักษณ์ พรหมเมือง)

ตำแหน่ง นายแพทย์เชี่ยวชาญ

วันที่ 5 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2565

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....

(นายเกรียงศักดิ์ วัชรนุกุลเกียรติ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงพยาบาลขอนแก่น

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

แบบเสนอแนวทางการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับชำนาญการ)

1. เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากร
โรงพยาบาลขอนแก่น

2. หลักการและเหตุผล

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID -19) หรือโรคโควิด-19 เป็นโรคติดต่ออุบัติใหม่ ซึ่งเริ่มมีการระบาดจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน และลุกลามขยายการระบาดไปทั่วโลก หนึ่งในตระกูลโคโรนาไวรัส เช่น ซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome: SARS) ที่เคยเกิดการระบาดในเอเชียปี ค.ศ.2002 และ เมอร์ส (Middle East Respiratory Syndrome: MERS) ที่เคยเกิดระบาดในตะวันออกกลางเมื่อปี ค.ศ.2012 ซึ่งทั้งซาร์ส และเมอร์สเป็นโรคที่ส่งผลต่อระบบทางเดินหายใจ ที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก โดยเชื้อที่เป็นสาเหตุ คือ เชื้อไวรัสโคโรนา ซึ่งเป็นเชื้อตระกูลเดียวกันกับโควิด 19 ที่สามารถติดต่อเข้าสู่คนผ่านทางไอจาม สัมผัสโดยตรงกับสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย จากการศึกษาการติดเชื้อจากไวรัส พบว่าคนติดเชื้อคนหนึ่ง จะสามารถแพร่เชื้อไปให้คนอื่นได้ประมาณ 2-6 คน

การระบาดของโรคโควิด-19 ได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมีการระบาดไปในหลายประเทศทั่วโลก จากข้อมูลวันที่ 5 กรกฎาคม 2565 มีผู้ป่วยติดเชื้อทั่วโลกกว่า 550 ล้านคน เสียชีวิตกว่า 6.36 ล้านราย สำหรับประเทศไทย ข้อมูลวันที่ 1 มกราคม - 5 กรกฎาคม 2565 พบผู้ป่วยยืนยันสะสม 2,310,582 ราย ผู้ป่วยรายใหม่ 1,917 ราย ผู้ป่วยรักษาหายแล้วสะสม 2,310,352 ราย รักษาอยู่โรงพยาบาล 23,029 ราย เสียชีวิตสะสม 9,038 ราย ซึ่งจากการระบาดของโรคส่งผลกระทบกับการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนแห่งสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ทั้ง 13 เป้าหมาย เช่น หลายโรงเรียนต้องถูกปิด กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก รายได้ลดลง บางอาชีพว่างงาน ทั้งนี้ โรคติดต่ออุบัติใหม่ส่วนใหญ่มีความซับซ้อนและยากต่อการจัดการ หากขาดระบบและเครื่องมือป้องกันควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพแล้ว โรคเหล่านี้อาจก่อความสูญเสียต่อชีวิตและสุขภาพของประชาชน และอาจส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจอย่างมหาศาล ซึ่งในแต่ละประเทศย่อมมีมาตรการการรับมือที่แตกต่างกันตามความรุนแรงของการแพร่ระบาด

จังหวัดขอนแก่น เป็นจังหวัดหนึ่งที่พบการระบาดของกลุ่มผู้ป่วยโรคโควิด-19 เห็นได้จากการรายงานของศูนย์ข้อมูลโควิด-19 ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม 2563 - 5 กรกฎาคม 2565 พบว่าจังหวัดขอนแก่นมีผู้ป่วยยืนยันสะสม จำนวน 82,747 ราย เสียชีวิตสะสม จำนวน 229 ราย ซึ่งพบผู้ป่วยยืนยันสะสมมากที่สุดในเขตบริการสุขภาพที่ 7 รองลงมาคือ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม และกาฬสินธุ์ ตามลำดับ ซึ่งการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ของประชาชนในจังหวัดขอนแก่นยังเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โรงพยาบาลขอนแก่นเป็นโรงพยาบาลศูนย์ ที่ให้บริการตรวจและรักษาผู้ป่วยโควิด-19 ของจังหวัดขอนแก่นเป็นส่วนใหญ่ และเป็นโรงพยาบาลที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของบุคลากรและผู้มารับบริการ โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลรักษา และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จัดเป็นกลุ่มเสี่ยงโดยตรงที่อาจสัมผัสกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และมีความเสี่ยงต่อการเกิดการติดเชื้อสูงกว่าประชาชนทั่วไป เนื่องจากในการให้บริการต้องพบกับผู้ป่วยและญาติเป็นจำนวนมาก และต้อง

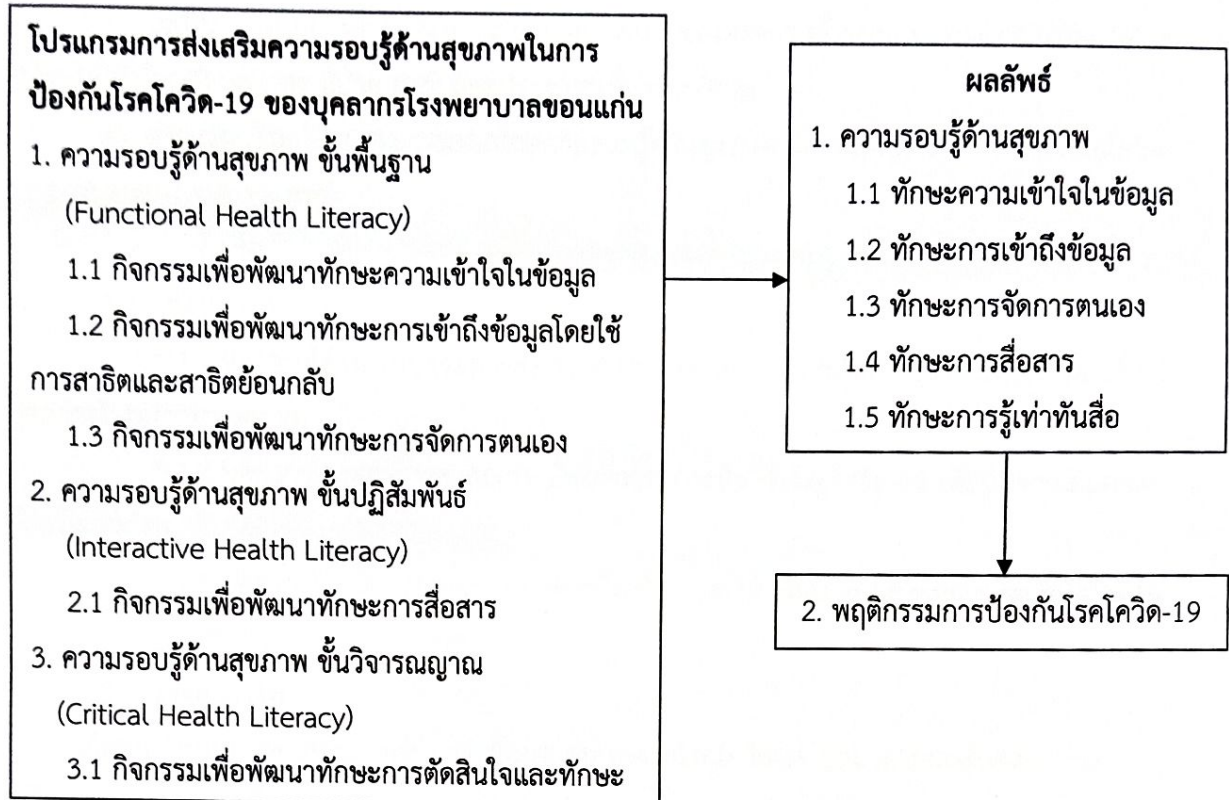
ทำงานอยู่ในสถานที่ที่มีความเสี่ยงเป็นระยะเวลานาน ประกอบกับจากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าถึงแม้ว่าบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่นจะมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก แต่ปัจจุบันยังพบการติดเชื้อโควิด-19 ซ้ำในกลุ่มบุคลากร ซึ่งอาจเกิดจากบุคลากรยังคุ้นเคยกับวิถีชีวิตเดิม และมีความต้องการที่จะมีกิจกรรมการรวมกลุ่ม หรือล้อมวงรับประทานอาหารร่วมกับเพื่อนและคนในครอบครัว และแม้ว่าปัจจุบันกระทรวงสาธารณสุขได้ย้าเตือนให้ประชาชนทั้งประเทศ “การ์ดอย่าตก” ในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 แม้รัฐบาลจะผ่อนปรนมาตรการเฝ้าระวังต่างๆ ไปมากแล้ว เพื่อให้เศรษฐกิจสามารถเดินต่อไปได้ แต่ทุกคนทุกภาคส่วนยังคงต้องให้ความสำคัญกับการป้องกันตนเองให้มากขึ้น ขอให้เข้มงวดกับการใช้ชีวิตตามวิถีใหม่ New Normal เพื่อป้องกันตนเองจากการติดเชื้อ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรทางการแพทย์จะต้องมีการพัฒนาทักษะความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อที่จะเป็นแบบอย่างให้กับผู้ป่วยญาติ และประชาชนผู้มาใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยจากการศึกษาที่ผ่านมา มีการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในประเทศไทย เป็นงานวิจัยกึ่งทดลองส่วนใหญ่แสดงให้เห็นว่า การใช้โปรแกรมการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยใช้กระบวนการต่างๆ เช่น กระบวนการกลุ่ม การให้คำแนะนำ รายบุคคล และการติดตามทางโทรศัพท์ รวมถึงการใช้สื่อหลากหลายประเภท สามารถเพิ่มระดับความรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพในทางที่ดีขึ้น และมีความมั่นใจในการปฏิบัติตัวมากขึ้น

ดังนั้น ผู้ขอรับการประเมินจึงได้จัดทำ “การพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น” โดยได้นำแนวคิดความรู้ด้านสุขภาพของ Don Nutbeam (2008) ดำเนินการตามกระบวนการ 3 ขั้นตอน ซึ่งมีระดับการรับรู้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่หนึ่ง ความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Functional health literacy) ระดับที่สอง ความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นปฏิสัมพันธ์ (Communicative/Interactive Health Literacy) และระดับที่สาม ความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นวิจารณ์ญาณ (Critical Health Literacy) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและส่งเสริมให้บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่นมีพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ที่ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

3. บทวิเคราะห์/แนวคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

โรงพยาบาลขอนแก่นเป็นโรงพยาบาลศูนย์ ระดับ A (Advance) ขนาด 1,100 เตียง มีการจัดบริการครอบคลุมทุกระดับตั้งแต่ปฐมภูมิ ทูติยภูมิ และตติยภูมิขั้นสูง ให้การตรวจและรักษาผู้ป่วยโควิด-19 ของจังหวัดขอนแก่นเป็นส่วนใหญ่ โดยมีผู้สงสัยการติดเชื้อโควิด-19 เข้ามารับการตรวจวินิจฉัยโรคที่งานผู้ป่วยนอกเฉลี่ยวันละ 120-150 ราย ดังนั้นบุคลากรทางการแพทย์ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลรักษา และป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงจัดเป็นกลุ่มเสี่ยงโดยตรงที่อาจสัมผัสกับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยจากรายงานสถานการณ์การติดเชื้อโควิด-19 ในบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น และการเฝ้าระวังบุคลากรหลังการสัมผัสผู้ป่วยโควิด-19 ข้อมูล ณ วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2565 พบว่า มีจำนวนบุคลากรที่ติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 1,489 ราย กำลังรักษาจำนวน 51 ราย รักษาหายแล้วจำนวน 1,438 ราย และ 5 อันดับแรกของ

บุคลากรที่ติดเชื้อโควิด-19 สะสม จำแนกตามหน่วยงาน ได้แก่ กลุ่มงานอายุรกรรม กลุ่มงานศัลยกรรม ห้องผ่าตัด กลุ่มงานกุมารเวชกรรม และงานผู้ป่วยนอก ตามลำดับ ส่วนบุคลากรที่ติดเชื้อมากที่สุดจำแนกตามวิชาชีพ ได้แก่ พยาบาล (565 ราย) ผู้ช่วยเหลือคนไข้ (265 ราย) แพทย์ (93 ราย) ผู้ช่วยพยาบาล (64 ราย) และพนักงานเปล (46 ราย) ตามลำดับ ประกอบกับ โรงพยาบาลขอนแก่น เป็นโรงพยาบาลที่มีความสำคัญกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีสมรรถนะด้านการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ และการจัดการดูแลสุขภาพให้ถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ผู้ขอรับการประเมินจึงได้ประยุกต์แนวคิดเรื่องความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของ Don Nutbeam (2008) และสถาบันการแพทย์ของอเมริกา (Institute of Medicine, 2004) โดยนัทบีม ให้นิยามคือ ทักษะทางปัญญา และทักษะทางสังคมที่กำหนดแรงจูงใจ และความสามารถเฉพาะบุคคลในการเข้าถึง ทำความเข้าใจ และใช้ข้อมูลเพื่อให้เกิดสุขภาพที่ดี จำแนกเป็น 3 ระดับคือ ระดับที่หนึ่งความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นพื้นฐาน (Functional Health Literacy) ได้แก่ ทักษะพื้นฐานด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนที่จำเป็นต่อความเข้าใจและการปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ระดับที่สองความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นปฏิสัมพันธ์ (Communicative/ Interactive Health Literacy) ได้แก่ ทักษะพื้นฐานและการมีพหุธิปัญญา รวมทั้งทักษะทางสังคมที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม รู้จักเลือกใช้ข้อมูลข่าวสาร แยกแยะลักษณะการสื่อสารที่แตกต่างกัน รวมทั้งประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ และระดับที่สามความรอบรู้ด้านสุขภาพขั้นวิจรรณญาณ (Critical Health literacy) ได้แก่ ทักษะทางปัญญาและสังคมที่สูงขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลข่าวสารในเชิงเปรียบเทียบ และควบคุมจัดการสถานการณ์ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ ความรอบรู้ด้านสุขภาพระดับวิจรรณญาณเน้นการกระทำของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมผลักดันสังคม โดยผู้ขอรับการประเมินวางแผนพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพโดยเน้นการพัฒนาทักษะทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพและบริการสุขภาพ (Access) 2) ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive) 3) ทักษะการสื่อสารข้อมูลสุขภาพ (Communication Skill) 4) ทักษะการตัดสินใจ (Decision Skill) 5) ทักษะการจัดการตนเอง (Self - Management Skill) และ 6) ทักษะการรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy Skill) ผ่านกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมภายใต้ความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Education Division, Department of Health Service Support, Ministry of Public Health, 2015) ด้วยการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 และแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคโควิด-19 ด้วยวิธีการที่หลากหลายส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพในทางที่ดีขึ้น เกิดผลลัพธ์ทางสุขภาพที่ดี (Health Education Division, Department of Health Service Support, Ministry of Public Health, 2010) ตามกรอบแนวคิด ดังนี้

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานคือ บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น ซึ่งสามารถเข้าร่วมโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ได้อย่างต่อเนื่อง และวัดผลการดำเนินงานโดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้ด้านสุขภาพ และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ระหว่างก่อนและหลังได้รับโปรแกรม

ผลที่จะได้รับจากการศึกษาการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น คือ เป็นการกระตุ้นให้บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น เกิดความตระหนักในการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสามารถพัฒนาต่อยอดตามกระบวนการจนเกิดความรู้ด้านสุขภาพและมีพฤติกรรมสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 ที่ถูกต้องเหมาะสมมากยิ่งขึ้นต่อไป

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่นมีสุขภาพดี ปลอดภัยจากการติดเชื้อโควิด-19

4.2 บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่นมีความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ที่ถูกต้องเหมาะสม

4.3 ในช่วงที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 ประชาชนและผู้มารับบริการสามารถเข้าถึงบริการด้านต่างๆ ของโรงพยาบาลได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากบุคลากรมีปลอดภัยจากการติดเชื้อโควิด-19 ทำให้โรงพยาบาลมีบุคลากรเพียงพอในการดูแลผู้มารับบริการได้อย่างเหมาะสม

4.4 เกิดต้นแบบในการดูแลสุขภาพด้านการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 ที่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ให้กับบุคลากรอื่นในโรงพยาบาล และขยายผลสู่บุคลากรในเครือข่าย และผู้มารับบริการได้

4.5 ใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมาย หรือนโยบายขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันโรคโควิด-19 ทั้งในกลุ่มบุคลากร ผู้ป่วย ญาติ และประชาชนที่มาใช้บริการ

4.6 เกิดนวัตกรรม โปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 ของบุคลากรทางการแพทย์

5. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

5.1 เชิงปริมาณ

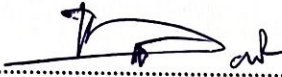
5.1.1 หลังจากได้รับโปรแกรมการส่งเสริมความรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันโรคโควิด-19 บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 80

5.1.2 บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่น มีพฤติกรรมในการป้องกันโรคโควิด-19 เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 80

5.1.3 บุคลากรโรงพยาบาลขอนแก่นมีการติดเชื้อโควิด-19 ลดลง และไม่พบการติดเชื้อโควิด-19 ซ้ำ

5.2 เชิงคุณภาพ

- เกิดต้นแบบในการดูแลสุขภาพด้านการป้องกันตนเองจากโรคโควิด-19 และขยายผลสู่บุคลากรในเครือข่าย และผู้มารับบริการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอแนวคิด/วิธีการ

(นางสาวเนตรนภา รักดีนวน)

ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

วันที่ 28 เดือน กันยายน พ.ศ. 2565